

Előterjesztés
a Balatoni Integrációs Közhasznú Nonprofit Kft. részvételével megvalósuló
„Smart Tour” elnevezésű nemzetközi projekt előrehaladásáról

Smart Tour – Okos, intelligens turizmus - intelligens úti célok: Digitalizáció, Fenntarthatóság, Kulturális Örökség és Kreativitás

(Smart Tourism – Smart Destination: Digitalisation, Sustainability, Cultural Heritage and Creativity)

Bevezetés

A Smart Tour betűszóval fémjelzett projekt 2024. decemberében került jóváhagyásra és ez év májusától az Interreg Europe Programból, az Európai Regionális Fejlesztési Alap támogatásával, az Európai Unió és Magyar Állam társfinanszírozásával valósul meg. A projekt teljes időtartama 48 hónap, költségvetése 1,48 millió euró. A projekt nyitó rendezvényére 2025. május 20-22. között került sor és jelen előterjesztés során egy státuszjelentést kívánunk adni a Balaton Fejlesztési Tanács és a Balaton Kiemelt Térség fejlesztésében érdekelt szervezetek számára a projekt előrehaladásáról.

I.rész: A projekt háttere – Az intelligens turizmus és az intelligens úti célok fejlesztése

„Az okos / intelligens turizmus az ágazat új, gyorsan változó kihívásaira és igényeire reagál, beleértve a digitális eszközök, termékek és szolgáltatások fejlesztését; az esélyegyenlőséget és a hozzáférést minden üdülő, vendég számára; a helyi és térségi terület fenntartható fejlődését; valamint a kreatív iparágak fejlesztését és a kulturális örökség megőrzésének támogatását” – fogalmazza meg az Európai Bizottság (Turisztikai Osztálya).

Az intelligens turizmus hozzájárul az EU kohéziós politikájához, mivel befogadóbbá és elérhetőbbé teszi a desztinációkat. A digitális átállás növeli a turizmus rugalmasságát, de ehhez szoros együttműködésre van szükség a köz- és a magánszféra szereplői között.

E stratégiák céljai többek között:

- a turisztikai desztinációk előtt álló kihívások kezelése (pl. klímaváltozáshoz való alkalmazkodás, fenntartható infrastruktúra fejlesztése),
- a helyi erősségek kiaknázása (pl. kulturális örökség, autentikus élmények),
- a kis- és középvállalkozások, valamint a kreatív iparágak támogatása.

Az **intelligens úti célok** (Smart Destinations, SD) a turizmus új generációját képviselik. A technológia, az innováció, a fenntarthatóság és a hozzáférhetőség összehangolt alkalmazásával alakítják a turizmus teljes folyamatát – az utazás előtti felkészüléstől a látogatásig és az utazás utáni élménymegosztásig - ENSZ Turisztikai Világszervezet (UNWTO).

Ezek az úti célok figyelembe veszik a helyi lakosok és a turisták igényeit, kezelik a szezonaritást, támogatják a többnyelvűséget és a kulturális sokszínűséget. A pontos és folyamatos adatelemzés lehetővé teszi a hatékony döntéshozatalt, a kihívások előrejelzését és az erőforrások fenntartható használatát.

Az intelligens úti célok digitális megoldásokat kínálnak, amelyek személyre szabott szolgáltatásokat biztosítanak, és hozzájárulnak a turisztikai kínálat egyediségéhez, miközben megőrzik a természeti és kulturális környezet értékeit.

2019 óta működik az „*Európa intelligens turisztikai fővárosa*” díj, amely négy kulcsterületet foglal magában: **fenntarthatóság, hozzáférhetőség, digitalizáció, kulturális örökség és kreativitás.**

A fenntarthatóság: nem csak a természeti erőforrások kezelését és védelmét jelenti, hanem a szezonális környezetre gyakorolt hatásának csökkentését és a helyi befogadó közösség bevonását is.

Az akadálymentesség: magában foglalja a többnyelvű és digitálisan elérhető szolgáltatásokat minden utazó és látogató számára, életkoruktól, kulturális háttérüktől vagy fizikai fogyatékoságuktól függetlenül.

A digitalizálás: digitális technológiákat használ a turisztikai élmény minden aspektusának javítására, megkönnyítve a szolgáltatásokhoz való hozzáférést minden utazó számára, valamint segítve a helyi vállalkozások növekedését.

Kulturális örökség és kreativitás: a kulturális örökség, valamint a helyi potenciál és kreatív erőforrások védelme és kiaknázása a turisztikai desztináció, az iparág és általában a látogató turisták javára.

A Smart-Tour projekt célkitűzése:

A projekt fő törekvése az intelligens turizmus és úti célok fejlesztése, valamint az európai turizmus digitális átállásának támogatása a Turizmus Átállási Pálya (Transition Pathway for Tourism - TPT) stratégiai dokumentum keretrendszeréhez illeszkedve. Kiemelt hangsúlyt kapnak a déli és keleti EU-tagállamok, ahol a nyugati és északi régiók bevált gyakorlatai adaptálhatók.

A projekt újdonsága, hogy **elsőként kapcsolja össze az Európai Bizottság intelligens turizmus koncepcióját az ENSZ Turisztikai Világszervezetének „intelligens úti célok” kezdeményezésével.** Ez a sokoldalú megközelítés fejlett digitális eszközökkel és a kulturális örökség, a kreativitás, valamint a hozzáférhetőség támogatásával javítja a turisztikai élményt.

Ez az Interreg Europe egyetlen projektje, amely teljes egészében az intelligens turizmusra és intelligens úti célokra összpontosít, különös tekintettel a digitalizációra.

II.rész: A projekt bemutatása

A nemzetközi projekt átfogó célja az intelligens / okos turizmus és az intelligens úti célok fejlesztésére és a vonatkozó szakpolitikák előmozdítására összpontosít, hogy hozzájáruljon az intelligensebb Európa kialakulásához, különösen az európai turisztikai desztinációk digitális átállásán keresztül.

A projekt további célja, hogy támogassa a tudományos, technológiai és fenntartható fejlődést, valamint a kapcsolódó szakpolitikák fejlesztését. Ezzel hozzájárul az okosabb Európához, különösen az európai turisztikai úticélok digitális átállásán keresztül, az EU „Turizmus Átállási Pálya” (Transition Pathway for Tourism - TPT) című stratégiai dokumentum keretrendszerére alapozva.

A Turizmus Átállási Pálya stratégiai dokumentum fő üzenetei

- Kulturális örökség és autentikus élmények: a hagyományok, művészetek és helyi értékek megőrzése mellett egyedi, hiteles turisztikai élmények nyújtása.
- Innováció és digitalizáció: VR (virtuális valóság), AR (kiterjesztett valóság) és mesterséges intelligencia használata, valamint a kulturális javak digitalizálása új, fenntartható turisztikai szolgáltatásokat tesz lehetővé.

- Fenntarthatóság: a természeti és kulturális erőforrások védelme, a kulturális központok (múzeumok, színházak, régészeti parkok) turizmusba való integrálása.
- Okos stratégiák: intelligens és fenntartható turisztikai stratégiák kidolgozása és alkalmazása.

A projekt a következő, TPT által meghatározott témakörökre fókuszál:

2. *Multimodális utazás támogatása – szabályozási eszközökkel és iránymutatásokkal.*
3. *Turisztikai statisztikák és mutatók javítása – pontosabb adatok a döntéshozatalhoz.*
4. *Átfogó idegenforgalmi stratégiák kidolgozása vagy frissítése – intelligens turizmus és okos desztinációk szempontjai szerint.*
5. *Desztinációk együttműködő irányítása – hatékony partnerségek és koordináció.*
6. *Fenntartható mobilitás – környezetbarát utazási megoldások előmozdítása.*
10. *Online elérhetőség javítása – a turisztikai kínálat könnyebb hozzáférhetősége.*
15. *K+I a digitális eszközök és szolgáltatások számára – innovatív megoldások fejlesztése a turizmusban.*
16. *Digitalizáció támogatása kkv-knak és úti céloknak – a szolgáltatások modernizálása.*
18. *Összehangolt irányítás és naprakész információk – hatékony utazási tájékoztatás biztosítása.*
20. *Tudatosságnövelés a turisztikai kereslet változásairól és a kettős átmenetről – fenntarthatóság és digitalizáció előmozdítása.*
25. *Hozzáférhető turisztikai szolgáltatások javítása – minden látogató számára inkluzív megoldások.*
26. *Turisztikai szolgáltatások mind a látogatók, mind a helyi lakosok számára – kiegyensúlyozott turizmus és élmények.*

Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség szerepe:

A Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség a projekt keretein belül felmérésekben, kutatásokban vesz részt, adatot gyűjt, valamint rendezvényeket szervez az érintettek számára, a következő tematikus-témakörökhöz (Transition Patway for Tourism) kapcsolódóan: (2), (3), (5), (15), (26) *(előző felsorolásan dőlt betűvel jelölve)*.

A hazai és nemzetközi partnerszervezetekkel együttműködve az Ügynökség elősegíti a döntéshozók és a tudományos szereplők közötti együttműködést, hogy a fenntarthatósági kérdésekre összpontosító, előremutató kezdeményezéseket indítson el. Emellett biztosítja a projekt hatékony végrehajtását és a kitűzött célok megvalósítását helyi szinten.

A projekt futamideje: 2025. május 1. – 2029. április 30.

A projekt partnersége:

A projekt megvalósításában 9 ország (Bosznia-Hercegovina, Ciprus, Franciaország, Görögország, Magyarország, Németország, Olaszország, Románia, Ukrajna) 12 szervezete vesz részt.

A projekt vezetője: a görögországi Heraklion Fejlesztési Ügynökség (Development Agency of Heraklion).

Projekt partnerek:

- Cotes d'Armor Turisztikai Fejlesztési Ügynökség, Franciaország
- Bremerhaven Turisztikai, Marketing Vállalat, Németország
- Balatoni Integrációs és Fejlesztési Ügynökség, Magyarország
- Pafos Regionális Turisztikai Igazgatóság, Ciprus
- Nagyszeben Megyei Turisztikai Szövetség, Románia
- Jesolo Önkormányzata, Olaszország
- Ivano-Frankivszki Városi Tanács beruházási politikával, projektekkel, nemzetközi kapcsolatokkal, turizmussal és a város népszerűsítésével foglalkozó osztálya, Ukrajna
- Tuzla Város Turisztikai Hivatala, Bosznia és Hercegovina

Társult szakpolitikai hatóságok:

- Kréta Régió, Görögország
- Bremerhaven Városa, Németország
- Veneto Régió, Olaszország

A projekt tevékenységei

A projekt 12 egymásra épülő feladatrészből áll, melyek a következők:

1. Helyzetfeltárás – a partner desztinációk igényeinek és jó gyakorlatainak összegyűjtése.
2. Elemzés és tudásmegosztás – dokumentációk áttekintése, tapasztalatok cseréje.
3. Érdeelt felek bevonása – rendszeres helyi események szervezése, minden félévben.
4. Online tudásmegosztás – webináriumok szervezése.
5. Tematikus személyes részvételű workshopok szervezése (pl. digitalizáció, fenntarthatóság témakörben).
6. Közös tanulás – partnerek közötti tapasztalatcsere, tanulmányutak.
7. Digitális stratégiák kidolgozása egyes partnerek által képviselt területekre.
8. Kísérleti projektek meghatározása és előkészítése.
9. Részvétel a szakpolitikai tanulási platform rendezvényein, tevékenységeiben.
10. Cselekvési tervek kidolgozása és nyomon követése.
11. Utókövetés.
12. Értékelés – a szakpolitikai fejlesztések hatásának vizsgálata.

Fókuszterületek a megvalósítás során

- Új turisztikai stratégiák kidolgozása vagy meglévők frissítése.
- Tudatosságnövelés a turisztikai kereslet változásairól, a zöld és digitális átállás lehetőségeiről.
- Fenntarthatósági eszközök elterjesztése és a fogyasztói igények erősítése a fenntartható turizmus iránt.
- Intelligens turizmus díjak és elismerések támogatása.

Szakpolitikai eszköz felülvizsgálata – Balaton Kiemelt Térség Fejlesztési Program

A Balaton Kiemelt Térség egyszerre komplex ökológiai rendszer és lakóhely, ezért a turizmus fejlesztésében mértéktartó, tájvédelmi szemlélet szükséges. Ez azt jelenti, hogy a látogatói magatartásnak környezettudatosnak és a helyi értékeket tiszteletben tartónak kell lennie. A térségben egyre több sport- és kulturális esemény, fesztivál zajlik, ami nagyszámú látogatót vonz, ezért fontos a kapcsolódó szakpolitikák fejlesztése.

2026-ig a Balaton Kiemelt Térség Fejlesztési Program felülvizsgálata az Ügynökség kiemelt feladata. A turizmus versenyképességének növeléséhez elengedhetetlen a digitalizáció, ezért a Fejlesztési Program „Innovatív Balaton” stratégiai célkitűzését is meg kell vizsgálni az alábbi szempontok szerint:

- Minőségi élménykínálat – a turizmus könnyebb megközelíthetősége és érthetősége, okos turizmus megvalósítása.
- Széleskörű fenntarthatóság – a környezetvédelem és a helyi közösségek érdekeinek összehangolása a biztonsággal.
- Technológia vezérelte trendek – okoseszközök alkalmazása a közlekedésben (különösen mikro- és vízi mobilitás), innovatív turisztikai szolgáltatások.

Projekt partnerek számára jó gyakorlatokként hasznosítható/ adaptálható eredményes balatoni projektek :

- TPT 5 Desztinációk együttműködő irányítása – hatékony partnerségek és koordináció.

Balaton Turisztikai Térség Pozícionálása Projekt 2019-2023

A térséget érintő projekt keretében elsődleges cél volt az egységes arculat kialakítása, a Balaton márka bevezetése, a minőségi szolgáltatásfejlesztés, és a versenyképesség javítása, emellett nagy hangsúlyt kapott a látogatófolyam megfelelő szervezésének kialakítása, illetve a teljes, tó körüli turisztikai információs rendszer átalakítása, egységesítése és tájképbe illesztése.

Világörökség Turisztikai Projekt 2018-2023

A projekt célja volt, hogy a Balaton part kiemelt épített örökségei, a kulturális turizmus célcsoport igényeivel harmonizáló, interaktív turisztikai attrakcióvá váljanak. A szezonon kívül is prosperáló programkínálat a fenntartható, gazdaságilag stabil működés záloga. Ezért az egész évet lefedő, változatos, valamennyi célcsoport és korosztály igényeinek megfelelő innovatív technikával felvértezett attrakciók életre hívása valósult meg, amelyek biztosítják a kultúrtáj értékelvű hasznosítását, egyenletes kihasználtságát. A sokszínűség mellett a projekt törekedett az új élményelemek kínálatának egymással való harmonizálására, hogy a programok köre mindenkor az adott hely történelmének és termékeinek szellemiségét tükrözze.

A meglévő települési egységek és a fejlesztendő attrakciók összehangolásával olyan egyedülálló vonzerőfejlesztés valósult meg a kultúrtáj területén, amely a már meglévő, múzeumi, rendezvényi szolgáltatókat minőségében és mennyiségében megújította, bővítette, és így komplex, egész évet felölelő turisztikai kínálatot eredményezett a Balatonon.

- TPT 18 Összehangolt irányítás és naprakész információk – hatékony utazási tájékoztatás biztosítása

Integrált utastájékoztatási rendszer a Balatonnál 2013-2015

A balatoni közösségi közlekedés versenyképességének javításában mérföldkönek számított, a vasúti, az autóbuszos és a balatoni hajós közösségi közlekedés adatait egyetlen utastájékoztatási rendszerben integráló fejlesztés. Ez a modellértékű fejlesztés integrálta a balatoni közösségi közlekedésben résztvevő közszolgáltató társaságok járatainak információit. A rendszer három adatbázisból táplálkozik: a MÁV utasinformációs rendszeréből, a Volánok valós idejű utastájékoztatását biztosító transzmodell adattárból és a BAHART járatinformációiból. A már működő utastájékoztatási rendszerek közötti átjárhatóságot az úgynevezett SIRI interfész biztosítja, ez teszi lehetővé, hogy az egymástól független rendszerek integrált szolgáltatást tudjanak nyújtani.

- TPT 6 Fenntartható mobilitás – környezetbarát utazási megoldások előmozdítása.

Balaton Térségi Mobilitási Terv 2024-2025

A Fenntartható Térségi Mobilitási Terv (Sustainable Rural Mobility Plan, a továbbiakban: SRMP) készítésének célja a Balaton térségének fenntartható mobilitási feltételeinek javítása volt, a közlekedési rendszerek fejlesztése és a térségi mobilitás összehangolása a helyi önkormányzatok és érintettek bevonásával.

A városok, a települések, a térség és az ország fejlődésében kulcsfontosságú szerepet játszanak a közlekedési kapcsolatok, az emberek, eszközök és áruk mobilitása. Így a fenntartható mobilitás ösztönzése azért is fontos, mert ez segíti elő a gazdasági fejlődést, a társadalmi igazságosságot és a környezet minőségének fenntartását, javulását. A Balaton SRMP célja olyan fenntartható mobilitási rendszer meghatározása, valójában stratégiai irányvonalainak kijelölése, ahol a köz- és egyéb szolgáltatások, a munkahelyek és iskolák elérhetővé tételével, a turisztikai potenciálok figyelembevételével, a közösségi közlekedés hatékonyságának növelésével, a mobilitási költségek mérséklésével, a szállítások optimalizálásával, a biztonság javításával, a légszennyezés-, az energiafogyasztás és az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentésével, valamint a térség lakosainak és látogatóinak egészségéhez való pozitív hozzájárulással élhető környezet áll rendelkezésünkre.

A Balaton Fenntartható Térségi Mobilitási Terv a térség 180 településének közlekedési, társadalmi, gazdasági adottságait, kihívásait elemezve határozza meg a kulcsterületeket, az „Intelligens, Zöld, Innovatív közlekedés” megteremtéséhez szükséges három alapelv: MOBILIS BALATON – Mobilitás mindenkinek. A Balaton elérhetőségének és körbejárhatóságának fejlesztése. A Balatontól távolabb eső települések elérhetőségének a javítása.

RUGALMAS BALATON – A térség turizmusához kapcsolódó szezonális forgalmi csúcsok csökkentése, forgalmi terhelések kiegyenlítése.

TUDATOS BALATON – A fenntartható közlekedés megteremtése az egyes közlekedési módok összehangolása, kerékpáros és mikromobilitás szolgáltatások, gyalogos közlekedés feltételeinek javítása, egyéni gépjármű használat csökkentése révén.

A Smart Tour projekt megvalósítása a honlapon folyamatosan nyomon követhető (<https://www.balatonregion.hu/hu/projekt/smart-tour>). Észrevételeket, javaslatokat örömmel várunk a megvalósítás során. Továbbá a Balaton Fejlesztési Tanács tagjait és a térség fejlesztésében érdekeltet rendszeresen tájékoztatjuk a projekt előrehaladásáról.

Siófok, 2025. augusztus 29.

Dr. Molnár Gábor
ügyvezető igazgató

Készítette: dr. Könczölné Egerszegi Zita

...../2025. (09.19.) BFT határozat

A BFT a Balatoni Integrációs Kft. részvételével benyújtott Smart Tour elnevezésű nemzetközi projekt előrehaladásáról szóló előterjesztést megtárgyalta és elfogadja.

Felelős: Dr. Molnár Gábor ügyvezető

Határidő: azonnal